

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/150/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116215094
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116215094.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., v spore žalobcu T.. O. A.F., G.. X.X.XXXX, K. Z. XX, XXX XX O., zastúpený JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom, so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému Komunálna poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpená JUDr. Daliborom Tverďákom, advokát so sídlom Krmanova 1,040 01 Košice, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, o odvolaní žalobcu aj žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20C 229/2016-119 zo dňa 24.4.2017 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 4.532,- eur s prísl. a súvisiaci výrok o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd konanie o zaplatenie sumy 25.132 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.832 eur od 14.7.2016 do zaplatenia, zo sumy 10.300 eur od 17.2.2017 do zaplatenia zastavil.

Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.532 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14.832 eur od 14.7.2016 do 16.2.2017, zo sumy 4.532 eur od 17.2.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe žalobcu, ktorý žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 29.664 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 14.7.2016 do zaplatenia a trovy konania z dôvodu, že uvedená suma predstavuje nárok za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorú utrpel ako cyklista zrazený motorovým vozidlom značka Mazda 323, evidenčné číslo K.-XXXAY dňa 18.9.2013.

Žalobca si nárok na bolestné uplatňuje v samostatnom konaní. Predmetom tohto konania je nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia, kedy podľa lekárskeho posudku mu patrí nárok vo výške 1800 bodov pri cene bodu pre rok 2014 vo výške 16,48 eur.

Prvoinštančný súd zistil, že lekárske posudky lekárov M.. B. K. a M.. B. A. stanovili počet bodov za diagnózy, pre ktoré bol práceneschopný v súvislosti so sťažením spoločenského uplatnenia. V hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia lekári podľa § 10 ods. 4 zákona zvýšili bodové hodnotenie o 100 % a celkovo uplatnený nárok ustálili na 1.800 bodov. Zvýšenie odôvodnili vzhľadom na vek a možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v živote.

Žalovaný predložil odborné vyjadrenie, podľa ktorého pri psychiatrickej diagnóze je potrebné túto diagnózu vyhodnotiť inak, než to uviedol lekár v posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia. Okrem toho žalovaný predložil aj odborné stanovisko, podľa ktorého vo vzťahu k poškodeniu mozgu je potrebné prihliadnuť pri zvýšení na vek, možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v živote a vo vzťahu k ďalším diagnózam je potrebné prihliadnuť na vek poškodeného. Celkovo je potrebné zvýšiť tieto nároky nie o 100 %, ale len o 50 %.

Žalovaný bol vyzvaný žalobcom na úhradu sumy 44.496 eur listom zo dňa 30.3.2016. Žalobcovi bola dňa 8.7.2016 vyplatená suma 14.832 eur za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom žalobcovi bolo dňa 16.2.2017 vyplatené poistné plnenie vo výške 10.300 eur. V priebehu konania žalobca zoberal čiastočne späť žalobu čo do vyplnenej sumy 10.300 eur a ďalej zoberal žalobu späť aj čo do sumy 14.832 eur s príslušnými úrokmi z omeškania.

Prvoinštančný súd v rozsahu späťvzatia konanie aplikujúc ust. § 145 ods. 2 a § 146 CSP zastavil.

Predmetom konania ostala už len suma 4.532 eur, ktorá spolu s úrokmi z omeškania predstavuje doplatok do uplatneného nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 14.832 eur, keď 10.300 eur už bolo z tejto sumy uhradených.

Prvoinštančný súd aplikoval ust. § 420 ods. 1, § 427, § 428 a § 444 Občianskeho zákonníka. Aplikoval aj ust. § 5 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z., ust. § 5 ods. 2, § 7 ods. 1, 6, § 8 ods. 4, § 10 ods. 1, 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Vychádzal aj z Civilného sporového poriadku a zo zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a to ust. § 4 ods. 1, 2, § 11 ods. 6, 7, § 15 ods. 1 a vo vzťahu k úrokom z omeškania aplikoval ust. § 517 ods. 2, § 3 Nariadenia vlády č. 87/95 Z.z.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že nárok žalobcu vo zvyšnej časti je dôvodný. Žalobca si v konaní uplatnil sťaženie spoločenského uplatnenia pôvodne vo výške 29.664 eur, pričom toto sťaženie spoločenského uplatnenia bolo lekárskeho posudkom ohodnotenú na 1.800 bodov. Žalovaný predložil súdu odborné vyjadrenie, ktoré toto sťaženie spoločenského uplatnenia ustálil na 1.525 bodov.

Medzi stranami sporu bola sporná položka, ktorú v lekárskeho posudku lekári označili pod bodom 255 - vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov, alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií.

Sporné bolo aj zvýšenie bodového ohodnotenia na dvojnásobok pri jednotlivých položkách (okrem položky pod č. 433a).

Vo vzťahu k položke 255 žalovaný predložil odborné vyjadrenie znaleckej organizácie, ktorá toto sťaženie spoločenského uplatnenia navrhla ohodnotiť položkou 253 a počtom bodov 600. Ide o sťaženie spoločenského uplatnenia vyplývajúce z mozgových duševných porúch. Znalecká organizácia vychádzala len z listín predložených žalovaným bez vyšetrenia žalobcu. Položka 255 diagnostikovaná lekárom pri vypracovaní posudku o sťažení spoločenského uplatnenia bola vypracovaná a diagnostikovaná po osobných vyšetreniach žalobcu, ktorý potvrdil, že chodil ku psychológovi M. O. Č.. Táto diagnóza bola potvrdená psychológom a psychiatrom, čo nakoniec vyplýva z lekárskeho posudku.

Súd navyiac zistil, že žalovaný predložil posudok, podľa ktorého položka 255 bola nahradená položkou 253 s počtom bodov 600. Lekárskym posudkom predloženým žalobcom položka 255 bola ohodnotenú na 500 bodov, teda o 100 bodov nižšie.

Prvoinštančný súd pokiaľ ide o navýšenie jednotlivých položiek na dvojnásobok, okrem položky 433a, vychádzal z lekárskeho posudku, ktorý predložil žalobca, ktorý vypracoval ošetrojúci lekár. Tento posudok a navýšenie sa javilo prvoinštančnému súdu ako objektívne s prihliadnutím na vek žalobcu a na ujmu, ktorú utrpel žalobca v súvislosti s dopravnou nehodou, keď utrpel nielen jeho pracovný život, ale aj osobný. Žalovaný predložil odborné vyjadrenie, pri ktorom znalecká organizácia vychádzala výlučne z veku žalobcu a priemerného veku života mužov a navrhli zvýšenie iba o 50 %. Takýto záver je v rozpore s § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa ktorého posudzujúci lekár môže bodové hodnotenie primerane zvýšiť vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. Z toho vyplýva, že prihliada sa nielen na vek, ale aj na stratu možnosti uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

K úrazu žalobcu došlo v čase, keď bol na vrchole svojho fyzického a psychického veku a za plného duševného zdravia, a preto sa aj súdu prvej inštancie javilo navýšenie bodového ohodnotenia o dvojnásobok za dôvodné a primerané.

Navyiac, prvoinštančný súd konštatuje, že žalovanému bola poskytnutá lehota na poskytnutie znaleckého posudku ohľadne zvýšenia bodového ohodnotenia. Tento však znalecký posudok nepredložil, keďže navýšenie iba o 50 % relevantným spôsobom neodôvodnil. Súd skonštatoval, že v tejto časti neunesol dôkazné bremeno. Navyiac, prvoinštančný súd zamietol návrh žalovaného na nariadenie znaleckého dokazovania s poukazom na skutočnosť, že žalovanému bola poskytnutá lehota na jeho vypracovanie a za tým účelom bolo pojednávanie odročené. Žalovaný však v určenej lehote znalecký posudok nepredložil a neuviedol žiaden relevantný dôvod, ktorý by mu v tom bránil. Preto súd tento návrh na doplnenie dokazovania zamietol.

Súd považoval náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia za primeranú v celkovom počte 1800 bodov. Medzi stranami nebolo sporné, že pri výške náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa

vychádza z ceny za 1 bod podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva 16,48 eur. Spolu teda náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia predstavuje 29.664 eur. Žalovaný pred podaním žaloby uhradil žalobcovi 14.832 eur a v priebehu konania uhradil žalobcovi 10.300 eur. Preto zostáva na úhradu 4.532 eur.

Prvoinštančný súd rozhodol aj o úrokoch z omeškania. Žalobca vyzval žalovaného listom zo dňa 30.3.2016 na úhradu plnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia. V prílohe mu doručil lekársky posudok a lekárske správy. Žalovaný uhradil dňa 11.7.2016 sumu 14.832 eur, vo zvyšnej časti sa dostal do omeškania. Preto súd priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania zo sumy 14.832 eur od 14.7.2016 do 16.2.2017, kedy došlo k úhrade 10.300 eur a zo sumy 4.532 eur od 17.2.2017 do zaplatenia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP. Žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie sumy 14.832 eur späť, pretože žalovaný plnil dňa 11.7.2016, t.j. pred podaním žaloby. Preto mal súd za to, že v tejto časti žalobca procesne zavinil zastavenie konania.

V časti zaplatenia sumy 10.300 eur zobral žalobca žalobu späť, pretože žalovaný plnil po podaní žaloby. Žalovaný procesne zavinil zastavenie konania v tejto časti nárok. Žalobca bol úspešný v časti o 4.532 eur. Nakoľko žalobca a žalovaný boli úspešní v rovnakej časti, súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti vyhovujúcej časti, v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Namietal, že doposiaľ nebol preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie.

Žalovaný namietal, že prvoinštančný súd vychádzal pri určení psychických následkov na sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu výlučne z lekárskeho posudku o sťaženie spoločenského uplatnenia predloženého žalobcom, pričom bodové ohodnotenie psychických následkov nebolo vypracované posudzujúcim lekárom žalobcu v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., t.j. lekárom psychológom, resp. psychiatrom, u ktorého sa žalobca liečil, ale lekárom s odborným zameraním na úrazovú chirurgiu. Súčasťou lekárskeho posudku nebolo žiadne stanovisko posudzujúceho lekára z odvetvia psychiatria. Žalobca neunesol dôkazné bremeno o tom, že jeho sťaženie spoločenského uplatnenia má byť bodované pod položkou 255 ako psychické následky. Žalovaný v odbornom stanovisku predložil doklady znaleckej organizácie, podľa ktorej psychické následky mali byť ohodnotené pod položkou 253 ako vážne mozgové alebo duševné poruchy. Prvoinštančný súd však náležitým spôsobom sa nevysporiadal s uvedenými skutočnosťami a neakceptoval odborné vyjadrenie žalovaného ako dôkaz v tomto konaní. Žalovaný sa nestotožnil s výškou zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia stanovenej lekárom, pretože posudzujúci lekár svoje zvýšenie náležitým spôsobom neodôvodnil. Žalovaný sa nestotožňuje s maximálnym možným navýšením sťaženia spoločenského uplatnenia a uviedol, že primerané zvýšenie podľa odborného stanoviska je 50 %. Teda navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa žalobcu nie je dané v takom rozsahu, ako je to uvedené v posudku príslušného lekára.

Žalovaný namietal, že v prejednávanej veci súd nariadil žalovanému, aby predložil znalecký posudok na odstránenie rozdielov medzi odborným posudkom a posudkom lekára, ktorý predložil žalobca. Žalovaný uviedol, že aj napriek výzvam žalobca sa osobne takéhoto skúmania nezúčastnil, aj keď skúmanie v mieste sídla znaleckej organizácie bolo nevyhnutné vzhľadom na prístrojové vybavenie. Prvoinštančný súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom predloženým zo strany žalovaného a vo veci meritórne rozhodol, keď práve pre chýbajúci dôkaz nebolo možné skutkový stav náležite ustáliť. Žalovaný ďalej namietal výšku a priznanie úrokov z omeškania. Žalovaný začal prešetrovať potrebné zistenia rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie bez zbytočného odkladu a do 3 mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného od škodovej udalosti ukončil prešetrovanie potrebné pre zistenie rozsahu povinností. Úlohou bolo poskytnúť poškodenému, teda žalobcovi, písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol žalovaný plniť. V písomných dôvodoch podrobne informoval, prečo nebolo možné poskytnúť poistné plnenie. Keďže rozsah výšky poistného plnenia doposiaľ nebol preukázaný, žalovaný sa nemohol dostať do omeškania. Preto žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok prvoinštančného súdu tak, že žalobu zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania, alebo žiadal, aby odvolací súd zrušil prvoinštančný rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu na uplatnenom nároku trval, trval na každej jednotlivéj položke uplatneného nároku, ako aj na správnom postupe posudzujúceho lekára pri zvyšovaní bodového ohodnotenia. Ďalej uviedol, že na úroky z omeškania má nárok a poukázal na to, že neuhradením plnenia do 15 dní od prešetrovania sa žalovaný dostal do omeškania.

5. Žalovaný a žalobca vo vyjadreniach zotrvali na svojich stanoviskách.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie aj žalobca, a to proti výroku o trovách konania, keď tvrdil, že žalobca riadne uplatnený nárok nezaplatil, a preto má nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1, 2 CSP. Poukázal na to, že v danom prípade výrok súdneho rozhodnutia v časti výšky plnenia závisel od úvahy súdu, alebo znaleckého posudku, preto v danom prípade je žalobca plne úspešný. V prejednávanej veci uplatnil si trovy konania prvoinštančne, ako aj odvolacie.

7. Žalovaný s týmito odvolacími námietkami žalobcu nesúhlasil.

8. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu vo vyhovujúcom výroku a súvisiacom výroku o trovách konania podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne. Prvoinštančný súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy a nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom. Tým, že nedošlo k vykonaniu dôkazov, nebol dostatočným spôsobom zistený skutkový stav, vec nebola správne právne posúdená a celé rozhodnutie prvoinštančného súdu nesprávnym procesným postupom znemožnilo žalobcovi i žalovanému uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

Preto odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia voči žalovanému. Žalobca predložil lekársky posudok o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia. Tento lekársky posudok v súlade s § 10 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z. a § 7 ods. 1 vyhotovuje a spracúva posudzujúci lekár. Tento lekár má výlučnú kompetenciu hodnotiť jednotlivé položky z prílohy č. 1, stanoviť počet bodov, výlučne lekár má právo na rozhodnutie o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 zákona.

Je potrebné uviesť, že táto kompetencia je daná výlučne lekárovi, nie súdu.

10. Žalobca v hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia predložil doklad o tom, že lekár označil pri sťažení spoločenského uplatnenia ako položku odôvodňujúcu bodové ohodnotenie položku 255, kde je stanovené, že ide o vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov (potvrdené psychológom a psychiatrom). Lekár ohodnotil túto položku počtom bodov 500, zvýšil toto bodové ohodnotenie o 500 bodov, teda spolu ohodnotil túto položku na 1000 bodov.

Ďalšou položkou bola položka 284b ako jednostranná nedoslýchavosť pravého ucha - stredne ťažká, ohodnotená na 50 bodov, zvýšené ohodnotenie o 50 bodov, teda celkovo ohodnotená nad 100 bodov. Položka 287 ako poruchy labyrintu vpravo (tinitus, poruchy rovnováhy) lekár ohodnotil na 150 bodov, zvýšil o 150 bodov, spolu 300 bodov. Položka 325e označená ako ľahké obmedzenie pohyblivosti pravého ramenného kĺbu bola ohodnotená na 50 bodov. Lekár zvýšil túto položku o 50 bodov, teda spolu 100 bodov. Položka 396a označená ako ľahké obmedzenie pohyblivosti pravého kolena (chondromalácia pately po kontúzii) znalec ohodnotil na 100 bodov, zvýšil bodové ohodnotenie o 100 bodov, teda spolu 200 bodov.

Položka 433a označená ako keloidná jazva 5 - 30 cm² na pravom ramene po operácii kľúčnej kosti bola ohodnotená na 100 bodov. Položka zvýšená nebola.

Lekár celkovo ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia po zvýšení na 1800 bodov. V odôvodnení lekár uviedol, že zvýšenie podľa § 10 ods. 4 bolo vykonané vzhľadom k veku a možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v živote. Lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia bol zo strany žalobcu doplnený lekáorskými nálezmi a správami.

11. Toto hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia lekárom vypracované podľa zák. č. 437/2004 Z.z. bolo rozporované žalovaným, a to v položke 255 označenej ako vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov (potvrdené psychológom a psychiatrom) v počte bodov 500, zvýšených 500, spolu 1000 bodov, keď podľa odborného vyjadrenia Inštitútu forenzných medicínskych expertíz, s.r.o., Bratislava, táto položka nevystihuje správne sťaženie spoločenského uplatnenia a navrhla táto znalecká organizácia v odbornom posudku ju nahradiť položkou 253 ako poúrazová mierna kognitívna porucha a postkontúznny syndróm v počte bodov 600 základného bodového hodnotenia a vzhľadom

k veku žalobcu v čase úrazu a vzhľadom k možnostiam spoločenského uplatnenia navrhli zvýšiť túto položku o 50 %. Celkový návrh bol 900 bodov.

Žalovaný ďalej nesúhlasil so zvýšením ďalších položiek uvedených v lekárskom posudku sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré neboli rozporované, a to položky 284b, 287, 325e, 396a, kde namiesto 100 % zvýšenia podľa § 10 ods. 4 v odbornom vyjadrení znalecká organizácia navrhla zvýšiť pri každej jednej položke o 50 % okrem položky 433a, ktorú nezvyšovali ani v lekárskom posudku, ani v odbornom posudku.

V odbornom vyjadrení organizácia uviedla, že zvýšenie o 50 % jednotlivých položiek je možné vzhľadom k veku poškodeného v čase dopravnej nehody (35 rokov). V doplnení odborného vyjadrenia je uvedené, že toto zvýšenie o 50 % je z metodologického hľadiska najadekvátnejšia miera, pretože ide o pomerné číselné vyjadrenie veku poškodeného v čase dopravnej nehody k priemernej dĺžke života mužov v populácii SR (72 rokov).

12. Z uvedeného vyplýva, že žalobca aj žalovaný využili zákonom prípustné prostriedky procesného útoku aj procesnej obrany v určitom štádiu konania. Obe procesné strany súdu predložili dôkazy svedčiace o dôvodnosti svojho uplatneného nároku, alebo o dôvodnosti námietok vo vzťahu k uplatnenému nároku. V danom prípade ako základné dôkazy proti sebe stoja lekárske posudky o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý predložil žalobca zo dňa 21.1.2016 na jednej strane a na druhej strane odborné vyjadrenie č. 162/2016, 319/2016 a 79/2017. Oba dôkazy majú rovnakú dôkaznú silu. Ani jeden z týchto dôkazov nemá nižšiu dôkaznú silu, pretože Civilný sporový poriadok nemá predpísanú zákonnú silu takýchto dôkazov. Tieto dôkazy sú rovnakou „zbraňou“ v rámci procesného útoku, ale aj procesnej obrany.

V tomto štádiu konania je preto dôkazné bremeno opäť na žalobcovi, aby vo veci zaujal ďalšie procesné stanovisko v súvislosti s preukazovaním dôvodnosti svojho nároku. Dôkazná situácia oboch sporových strán je totožná. Žalobca takéto stanovisko v rámci procesného útoku nezaujal a neoznačil ďalšie dôkazy odôvodňujúce svoj nárok, okrem hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo forme lekárskeho posudku vypracovaného lekárom. Na pojednávaní žalovaný svoju obranu „nenechal na náhodu“ a dňa 27.1.2017 a následne na pojednávaní dňa 24.4.2017 navrhol, aby súd pribral do konania znalca, ktorý by vypracoval znalecký posudok.

Prvoinštančný súd však návrh na doplnenie dokazovania zamietol a v odôvodnení súdneho rozhodnutia uviedol, že žalovaný v stanovenej lehote znalecký posudok nepredložil, aj keď mu v tom nebránil žiaden dôvod.

Na to, aby súd mohol vo veci riadne rozhodnúť, je dôležité ustáliť skutkový stav tak, aby následné právne posúdenie vo veci bolo v rámci vykonaného dokazovania spravodlivé. Prvoinštančný súd pri zamietnutí návrhu na doplnenie dokazovania žalovaným opomenul, že žalovaný preukázal, a to odbornými stanoviskami, teda dôkazom rovnakej právnej sily ako lekárske posudky o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, že jeho námietky v konaní vo vzťahu k skutkovému stavu sú dôvodné. Na druhej strane však žalobca taktiež preukázal lekárske posudky o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorý dôkaz má tú istú silu, ako odborný posudok predložený žalovaným, že jeho nárok je v plnom rozsahu dôvodný. Za tejto situácie, hoci dôkazné bremeno bolo na strane žalobcu, spochybnený dôkaz o sťažení spoločenského uplatnenia podporiť preukázať ďalšími dôkazmi pred tým, než by sa vystavil riziku neúspechu v spore. Mal navrhnuť ďalší dôkaz svedčiaci v jeho prospech. Žalobca tak neurobil a procesnú situáciu využil žalovaný a podal návrh na objasnenie, či jeden alebo druhý dôkaz sú základom pre skutkový stav, na základe ktorého môže potom súd vo veci rozhodnúť v prospech žalovaného. Týmto návrhom bol návrh na nariadenie znaleckého dokazovania.

13. Podľa § 207 CSP súd nariadi znalecké dokazovanie na návrh.

Z obsahu dôkazov, ktoré sú posudzované ako procesný útok a procesná obrana, vyplýva, že tieto dôkazy sú vysoko odborné, ktoré môže v súlade s zákonom č. 437/2004 Z.z. vypracovať len lekár. Len lekár môže posúdiť, ktorá položka, v akom rozsahu a hlavne v akom zvýšení a prečo bude obodovaná a bude predmetom posúdenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Tu súd dáva do pozornosti, že úvaha odborníka lekára je nepreskúmateľná súdnou cestou, laickým názorom súdu.

V prípade, pokiaľ by išlo o zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., tu je možné uplatniť úvahu súdu pri zvýšení. Avšak pri odbornom stanovisku odborníka kompetentného na rozhodnutie o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia, resp. o určení položky odôvodňujúcej bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia, je potrebný odborný názor.

Keďže v danom prípade existuje rozpor medzi dvoma rovnocennými odbornými názormi, a to lekára vyhotovujúceho lekárske posudky o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia a organizácie

znaleckej vypracujúcej odborné stanovisko, na vedecké posúdenie správnosti jednotlivých záverov neprichádza do úvahy, aby vo veci hodnotil výsledky týchto odborných analýz súd. Je prípustné, aby v tomto prípade tieto odborné závery, ktoré sú rozličné, posúdil len odborník, znalec. A práve na návrh žalovaného, ktorý sa snažil preukázať dôvodnosť svojej obrany a na to, aby skutkový stav bol zistený v potrebnom rozsahu pre spravodlivé rozhodnutie vo veci, bolo namieste, aby prvoinštančný súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie, a nie zamietol tento dôkaz, ktoré zamietnutie z procesného hľadiska neobstojí na jednej strane a na druhej strane bez dostatočne zisteného skutkového stavu nemôže súd vec správne právne posúdiť.

14. Preto odvolací súd v napadnutej časti zrušil prvoinštančný rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP.

15. Bude úlohou prvoinštančného súdu predložiť lekársky posudok o hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia a odborné vyjadrenia znaleckej organizácie znalcovi na posúdenie sporných otázok, ktoré v tomto štádiu konania sa javia ako dôležité. Ide o ohodnotenie položky 255 a jej nahradenie položkou 253, ďalej zvýšenie tohto ohodnotenia buď o 100 %, alebo o 50 % vzhľadom na vek a možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v živote, ďalej zvýšenie bodového ohodnotenia ďalších položiek uvedených v hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, okrem položky 433a, o 100 % alebo 50 %, a to buď len vzhľadom na vek, alebo vzhľadom na vek a možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v živote. Až po tom, keď súd bude mať jednoznačne zistené, aký je skutkový stav práve vo vzťahu k týmto sporným otázkam, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie vo veci, bude môcť zákonne vo veci rozhodnúť.

Opäť odvolací súd upriamuje prvoinštančný súd na to, že tieto odborné otázky sú vyslovene v kompetencii lekára, resp. odborníka, nie v kompetencii súdu. Súd len primeraným procesným postupom a vyhodnocovaním jednotlivých dôkazov samostatne a vo vzájomnej súvislosti a môže zaujať stanovisko, ktoré takto vysoko odborné vyjadrenie v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. je pre rozhodnutie súdu smerodajné.

Okrem toho, prvoinštančný súd, pokiaľ zistí, že nárok je dôvodný, bude sa musieť zaoberať aj príslušenstvom pohľadávky a zaujať jednoznačné stanovisko k námietkam žalovaného vo vzťahu k momentu omeškania.

Prvoinštančný súd pri rozhodovaní o trovách konania sa vysporiada aj s odvolacími námietkami žalobcu vo vzťahu k jeho úspechu v prejednávanej veci.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.